

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ทิวาพร อยู่เย็น¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 150 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม และได้ติดตามจนได้รับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองจำนวน 108 ฉบับระหว่าง วันที่ 1 – 9 มีนาคม 2561 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยพัฒนามนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และผลึกคั้นให้สังคม และประเทศชาติเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต โดยถือว่าบุคคลเกิดและมีชีวิตอยู่ได้นั้น เพราะสามารถปรับตัวให้กับเข้าสิ่งแวดล้อมได้ ในการปรับตัวต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสียใหม่ให้มีคุณภาพดีกว่าเดิม เพื่อให้คนไทยรู้จักตนเอง รู้จักใช้ชีวิต และเข้าใจสังคม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่ตนอยู่ และใช้

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชีวิตในการทำงานอย่างรู้เท่าทัน และแก้ปัญหาได้ สามารถสร้างสรรค์ชีวิตและสังคมให้ดีขึ้นได้อย่างกลมกลืน
ธรรมชาติ การจัดการการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำพาประเทศไปสู่
เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ การจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกประเทศต้อง
ดำเนินการให้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพประชากร และเพิ่มขีดความสามารถของ
ประเทศชาติในการแข่งขันระหว่างประเทศ (อรุณี ทองนพคุณ. 2558)

การบริหารการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ให้ได้ดีนั้น
ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลที่จะทำ ให้การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ ในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่อนาคตที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นอย่างมี
คุณภาพตามที่สังคมต้องการ การกำหนดแนวทางปฏิบัติในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องบริหารหน่วยงาน เพื่อนำ
ไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นรากฐานที่
สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากการศึกษาเป็น
กระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิตสามารถพัฒนาศักยภาพ และความสามารถด้าน
ต่างๆ เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงให้เป็นที่ไปตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน การที่จะพัฒนาใน
ด้านการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่
2) พ.ศ. 2545 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือ ครู อาจารย์และ
บุคลากรทางการศึกษา ที่จะขับเคลื่อนพลัง การปฏิรูปการศึกษา จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
เรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข (ลัดดาวัลย์ ใจไว. 2558,)

การจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2, 2561) ได้สรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์การจัดการศึกษาในส่วน
ของอุปสรรคภายนอก พบว่า การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทำให้โครงสร้าง
ของสำนักงานการศึกษาและโครงสร้างของโรงเรียนยังไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาร่วมกันของเครือข่าย
กระบวนการเรียนรู้ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต วิชาชีพครูไม่ได้รับการพัฒนา
อย่างจริงจัง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหาร การที่ผู้บริหารมีความเข้าใจใน
บทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษาจะเป็นตัวช่วยให้การจัดการศึกษาลุล่วงไปด้วยดี แต่ในการ
บริหารงานทั้งหมดยังเกิดปัญหาและอุปสรรคมากมาย โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีทรัพยากรไม่
เพียงพอต่อการบริหาร ทั้งทรัพยากรบุคคล และสิ่งอำนวยความสะดวก ความคิดเห็นขอ งบบุคลากรต่อการ
บริหารงานด้านต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นข้อก้ำกัที่ไม่มีการติดตามและสรุปไม่ได้ เพราะไม่เคยมี
การสำรวจและเก็บข้อมูล เพียงเป็นการพูดจกกันในช่วงสนทนาโดยส่วนใหญ่ มักมองปัญหาและอุปสรรคที่
เหมือนกัน คือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมักจะเป็นผู้บริหารที่บรรจุใหม่ บางท่านยังขาดภาวะผู้นำและ
วิสัยทัศน์ ตลอดจนขาดความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ งานฝั ยต่างๆจึงดำเนินไปอย่างไม่เต็มที่ ขาด ๆ เกินๆ
และไม่สอดคล้องกันสภาพรวมขององค์กร ผู้บริหารบางท่านไม่สามารถแก้ปัญหาในความรับผิดชอบได้
อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เหมาะสม ขาดการเสริมแรงให้ผู้ที่บังคับบัญชา ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจในการ

ปฏิบัติงาน ปัญหาที่พบต่อไป คือ ผู้บริหารบางท่านมีอายุมากทำให้ขาดความกระตือรือร้น และไม่ทำทันการเปลี่ยนแปลงของเทคนิคการบริหารใหม่ ๆ นวัตกรรมใหม่ๆ ไม่สามารถได้ใจผู้บังคับบัญชา และที่สำคัญบริหารงานไม่เป็น โดยเฉพาะงานฝ่าย 4 ฝ่าย ผู้บริหารบางท่านไม่เคยให้ความสนใจเรื่องงบประมาณของโรงเรียน ขาดการวางแผนอัตรากำลัง การบริหารงานวิชาการ ไม่สามารถมีผลสัมฤทธิ์ ดังที่คาดหวังไว้

จากเหตุผลที่กล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาข้อมูลที่แท้จริง ตลอดจนนำข้อมูลไปพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารให้เป็นประโยชน์ต่อองค์กรต่อไปจะได้นำมาปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ตลอดจนนำข้อมูลไปพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารให้เป็นประโยชน์ต่อองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 150 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน (Cohen, 2011 หน้า 147)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น เพศและประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่มีต่อการบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ
2. ด้านการบริหารงานทั่วไป
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารงบประมาณ

3. ระยะเวลาทำวิจัย ระหว่างวันที่ 19 มกราคม 2561 ถึง 30 เมษายน 2561

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 แบ่งเป็น 4 ด้าน 40 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่ง ครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 108 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส
3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน ในเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ เรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์โดยค่า t-test
6. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยค่า One Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อใช้การทดสอบโดยวิธี เชฟเฟ (Scheffe's Post hot Comparison) การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง โดยมี ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี
2. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก
3. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีขั้นตอนและขอบข่ายในแต่ละภาระงานอย่างชัดเจน และ ปฏิบัติงานตามภารกิจของสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ในโรงเรียน มีความชัดเจนด้านนโยบายเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีคุณภาพ เกิดมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญวิณี สาระฉัตรภิมย์ (2559) พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ให้ความสำคัญในด้านการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน มีความชัดเจนในดำเนินนโยบาย แนวทางการปฏิบัติ มีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานมีมาตรฐาน ซึ่งได้แก่ การดำเนินงาน ด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สามารถบริหารงาน กลุ่มบริหารวิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ตามหลักสูตรแกนกลางฯ การจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ากสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ ภูมิการพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้เป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วย สมอง ด้วยกาย และด้วยใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เน้นการปฏิบัติจริง สามารถทำงานเป็นทีมได้ รวมไปถึง การ วัดประเมินผล ที่สอดคล้องกับแนวทาง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ การประเมินตามสภาพจริง รวมไปถึง การ วิจัยในชั้นเรียน การนิเทศติดตาม ได้อย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุคดนนท์ หวานฉ่ำ (2555) พบว่า การบริหารวิชาการในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง มีการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น มีการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โรงเรียนได้ผ่านการประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และผ่านการประเมินอยู่ในระดับดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 , 2546) โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 มาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

ด้านที่ 2 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีการวางแผนอัตรากำลังที่ดี วางแผน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา อีกทั้งมีการ วางแผนกำลังคนเพื่อใช้กำลังคนให้ได้ ประโยชน์ สูงสุด สามารถจัดสรรหาบุคลากรมาทดแทนได้อย่างถูกระเบียบ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะของบุคคลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ความเท่าเทียมในโอกาส ประโยชน์ของทางราชการ และดำเนินการด้วยกระบวนการที่ได้มาตรฐาน ยุติธรรม และโปร่งใส เพื่อรองรับการตรวจสอบตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมไปถึง นิเทศ ติดตามบุคลากร ในการดำเนินงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อช่วยเหลือและแนะนำในลำดับขั้นตอน มีการดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจนได้อย่างตรงไปตรงมา การเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามความรู้

ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่มองเห็นเป็นรูปธรรม ส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาต่อ อบรม และศึกษาดูงาน บุคลากรได้รับการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) พบว่า การบริหารงานบุคคล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนอัตรากุศลกรมอบหมายภาระหน้าที่ มีการติดตามนิเทศบุคลากรเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน ประกอบด้วย เงินเดือนและค่าตอบแทน การเลื่อนขั้นเงินเดือน การจัดสวัสดิการพิเศษ และการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ การศึกษาต่อและการฝึกอบรม ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับความต้องการของครู ที่ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนก็มีการให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียนเป็นตามหลัก ธรรมมาภิบาล

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สามารถบริหารงาน กลุ่มบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการจัดทำแผนงบประมาณประจำปี ที่สอดคล้องกับนโยบาย และจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการตรวจสอบพัสดุประจำปีให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นการตรวจสอบการรับ – จ่ายพัสดุประจำปีให้มีความถูกต้อง และเป็น การตรวจสอบครุภัณฑ์ที่หมดความจำเป็น หรือเสื่อมสภาพเพื่อดำเนินการจำหน่ายต่อไป มีการกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน รวมไปถึง สถานศึกษามีการบริหารจัดการเงินงบประมาณอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรนนท์ เทศารินทร์ (2559) ที่พบว่า การบริหารด้านงบประมาณของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ มีการกำกับ ดูแล การตรวจสอบพัสดุประจำปีทุกปี จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะผู้บริหารมีการบริหารจัดการเงินงบประมาณอย่างถูกต้อง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการใช้เงินงบประมาณอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองในหน้าที่ที่รับผิดชอบ

ด้านที่ 4 ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มี

การจัดการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้ดีมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และการประสานความร่วมมือกับชุมชน และ หน่วยงานอื่น และได้จัดให้มีการนำ นักเรียนเข้าร่วมตาม วัฒนธรรมในท้องถิ่น และได้นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ส่งผลให้ การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนและโรงเรียนได้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การจัดการศึกษาที่มุ่งหวังให้ค่านึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีอาคารสถานที่ สวยงาม และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นแนว การดำเนินนโยบายและกิจกรรม โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก ให้เพียงพอต่อความต้องการ จัดสถานที่ให้ สวยงาม ร่มรื่น สะอาด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ มีการส่งเสริมการสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียนภายใน โรงเรียน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับผู้เรียนได้ทำกิจกรรมตามความสนใจ รวมไปถึงมีการสนับสนุนให้บุคลากรนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ซึ่ง มุ่งหวังที่จะ ให้ระบบการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วเกิดแรงจูงใจในการเรียน และช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา ธรรมชากร (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มากที่สุด 3 ข้อ คือ ขอความร่วมมือและประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษาอื่นในพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารมีการส่งเสริม และสนับสนุน ให้บุคลากรนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาจัดการเรียนการสอนทุกวิชา ศึกษาคุณระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานธุรการ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษา เพราะว่าสถานศึกษา มีการส่งเสริมการสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียนภายในโรงเรียน ผู้บริหารมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชน มีอาคารสถานที่ สวยงาม และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการศึกษาคุณระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานธุรการ เพื่อตัดสินใจการบริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก งานก็มีขอบข่ายที่กว้าง การทำงานจะเจาะจงทำแต่งงานเดียวไม่ได้ จะต้องดำเนินการด้านกิจการนักเรียน อาคารสถานที่ งานธุรการ ความสัมพันธ์กับชุมชน จะต้องปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาและทันต่อเทคโนโลยี เป็นปัจจุบัน การบริหารงานจึงจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. จากผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เพราะครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ทั้งเพศชายและหญิง มีภาระงานพิเศษ ที่นอกเหนือจากการสอน คล้ายคลึงกัน จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามฝ่ายต่างๆ อีกทั้งหลายคนได้ทำหน้าที่มากกว่า 2 ฝ่าย ทำให้มองเห็น ขอบข่ายภารกิจกลุ่มบริหารต่างๆ ได้เป็นอย่างดี รวมไปถึงได้ใกล้ชิด มุมมองในด้านบวกและรับรู้ถึงบทบาท หน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียน วัดนครร่มองค์ร์ จึงทำให้ครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีทัศนคติต่อการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิตา เพลินจิต (2558) พบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า ไม่มีความ แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูความคิดเห็นของครู ที่มีต่อการบริหารงานของ ผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ 5 – 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตก ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความ คิดเห็นคล้ายคลึงกันต่อการบริหารงานของ โรงเรียน อาจเกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารที่บริหารงานได้ตรงตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีการ กำหนดนโยบาย กฎเกณฑ์ที่ครูทุกคนปฏิบัติได้ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ครูมองเห็น จึง เกิดความศรัทธาและยินดีจะร่วมทำงานเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุขต่อไป ส่งผลให้ครู มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลรัตน์ ภูดอกไม้ (2556) ที่ได้เปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีขนาดสถานศึกษา ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของ สถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ วิชยฐานะ และประสบการณ์ ำงานของครูไม่พบความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการเชิญวิทยากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเชิญวิทยากรภายนอกเข้ามามีความรู้ในการจัดการชั้นเรียน เทคนิคในการจัดการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การทำวิจัยในชั้นเรียน ฯลฯ โดยการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเชิญวิทยากรภายนอก เข้ามาจัดอบรมให้ความรู้และพัฒนาครูในสถานศึกษา ไปจนถึงนิเทศ ติดตามความก้าวหน้าในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการมีวินัยและรักษาวินัยของบุคลากร ยึดหลักความถูกต้องตามกฎระเบียบ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจ และกระทำตนเป็นแบบอย่างให้ครูและ บุคลากรทางการศึกษา มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ของตนเอง มุ่งมั่นพัฒนางานทางด้านการศึกษา อย่างแท้จริง

3. ด้านงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดระบบควบคุมการใช้จ่าย ธุรภัณฑ์ อย่างชัดเจน ส่งเสริมการจัดระบบการเบิกจ่ายเงินอย่างเป็นระบบด้วยการร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีความโปร่งใส มีหลักฐานแสดงสามารถตรวจสอบได้ ให้ทุกคนตระหนักถึงการปฏิบัติตามระเบียบการ เบิกจ่ายเงินอย่างเคร่งครัด เช่น การจัดการอบรมเจ้าหน้าที่การเงินในสถานศึกษาของตนเองและการให้ความรู้เรื่องการเงินในสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา และมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ฯลฯ

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหาร สถานศึกษาควรมีการจัดระบบงานประชาสัมพันธ์ นวัตกรรมที่หลากหลายรูปแบบ พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่องาน ประชาสัมพันธ์ ที่สะดวก รวดเร็ว และนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ พร้อมกับการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ เช่น การติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโรงเรียน เพื่องานประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว และหลากหลายรูปแบบ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. ควรมีการศึกษาในเรื่อง ความคิดเห็นผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

3. ควรมีการศึกษาในเรื่อง ความคิดเห็นผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยศึกษาลำพญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ ภูตอกไม้. (2556). การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กิตติโชติ เวียงนาค. (2558). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนเวียงสา 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1.การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิตติมา ธรรมชากร. (2553). การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ,มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จิรนนท์ เทศารินทร์. (2559). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของ โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2553).การบริหารงานวิชาการ.กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด .
- พรพรรณ อินทรประเสริฐ. (2550). องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน ทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุกตนันท์ หวานจำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ลัดดาวัลย์ ใจไว . (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. การค้นคว้าอิสระนี้เป็น ส่วนหนึ่ง ของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี.
- เสาวภา พรเสนาะ. (2556). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อรุณี ทองนพคุณ. (2558). การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อัญวิณี สารระนัตรีภิมย์. (2559). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

